

Izdajatelj in založnik: Zavod RS za šolstvo

Predstavniki: dr. Vinko Logaj

Uredniški odbor: Gregor Antoličič, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, ZRC SAZU, Bojana Aristovnik, Zgodovinski arhiv Celje, Dragica Babič, Šolski center Celje – Gimnazija Lava, Jana Bec, Osnovna šola Prule Ljubljana, Mateja Drnovšek, Osnovna šola Polje Ljubljana, Štefan Harkai ml., Osnovna šola Puconci, Brigita Praznik Lokar, Osnovna šola Danile Kumar Ljubljana, Damjan Snoj, Osnovna šola Preserje dr. Mojca Šorn, Inštitut za novejšo zgodovino, Srečko Zgaga, Gimnazija Poljane

Odgovorna urednica: dr. Vilma Brodnik

Naslov uredništva: dr. Vilma Brodnik, Zavod RS za šolstvo OE Ljubljana, Dunajska 104, 1000 Ljubljana, tel.: 01/236 31 19, faks: 01/236 31 50, e-naslov: vilma.brodnik@zrss.si

Urednica založbe: Simona Vozelj

Jezikovni pregled: Tine Logar

Prevod povzetkov v angleščino:

Ensitra prevajanje, Brigita Vogrinec s. p.

Oblikovanje: Studio Aleja d. o. o.

Računalniški prelom:

Design Demšar d. o. o.

Tisk: Present d. o. o.

Naklada: 450 izvodov

Slika na naslovnici:

Tone Kralj, *Na razvalinah (detajl)*, 1922.

Zbirka Galerije Božidar Jakac, © Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki.

Naročila: ZRSS – Založba, Nataša Bokan, Poljanska c. 28, 1000 Ljubljana, e-naslov: zalozba@zrss.si, faks: 01/300 51 99

Naročnina: Letna naročnina (2 številki): 33,00 EUR, fizične osebe imajo 25 % popust; cena posamezne številke v prosti prodaji je 20,00 EUR. V cenah je vključen DDV.

© Zavod RS za šolstvo, 2017

Revija je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo pod zaporedno številko 578.

Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisanega dovoljenja ni dovoljeno nobenega dela te revije na kakršenkoli način reproducirati, kopirati ali kako drugače razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske oblike reprodukcije (fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje ali prepisovanje na kakršenkoli pomnilniški medij).

REVIJI NA POT

V tokratni reviji Zgodovina v šoli izpostavljamo dve zgodovinski obletnici, ki sta pomembno vplivali na dogajanje na Slovenskem. S stoto obletnico preboja soške fronte pri Kobaridu se je končalo dvoletno pozicijsko vojskovanje s številnimi človeškimi žrtvami, begunci in ujetniki ter ogromno materialno škodo in opustošenje. Fronta pa se je s Soče premaknila na reko Piavo. K čudežu pri Kobaridu, kot so v propagandne namene poimenovali preboj soške fronte, sta prispevali združena avstro-ogrska in nemška vojska ter nova vojaška strategija bliskovite vojne, ki je bila sicer neuspešno uporabljena že leta 1914 ob napadu na Francijo, kjer se je sprevrgla v uničujoče pozicijsko vojskovanje v jarkih. Pri preboju fronte se je odlikoval Erwin Rommel s svojim bataljonom v sklopu elitnega Alpskega korpusa. Zaslovel je po hitrih taktičnih odločitvah, odličnem strateškem načrtovanju in izrabi presenečenja in zmede v sovražnikovih vrstah. Bolj znan je iz časov druge svetovne vojne, v kateri je napredoval do feldmaršala ter si zaradi puščavskega vojskovanja v Severni Afriki pridobil vzdevek Puščavski lisjak. Po načrtovanju neuspelega atentata na Adolfa Hitlerja je bil prisiljen napraviti samomor. S prebojem soške fronte se je končal tudi največji vojaški spopad na slovenskih tleh, ki žal ni uspel obraniti velikih predelov slovenskega zahodnega etničnega ozemlja, ki ga je po mirovnih pogodbah prejela Italija. S prispevkom v reviji so zgoščeno in pregledno predstavljeni dogodki, ki so vodili v preboj soške fronte, upoštevajoč tudi nove izsledke raziskav. Prispevek je obogaten s fotozgodbo petnajstih fotografij s prizorišč preboja soške fronte. Uporaben je za osvežitev in dopolnitev strokovnih priprav učiteljev, lahko pa se uporabi tudi kot sekundarni zgodovinski vir pri samostojnem delu z viri za učence.

V drugem prispevku pa izpostavljamo stoto obletnico oktobrske revolucije. Avtor »uspe plastično predstaviti spreminjajoči se pogled na rusko revolucijo in njene globalne posledice / ... /. Njegova dodana vrednost je privlačen način pisanja, ki bralca pritegne ne le k branju, temveč tudi k razmišljanju in osmišljanju političnih stališč.« (iz recenzije prispevka) Oktobrska revolucija je usodno zaznamovala življenje Slovencev v 20. stoletju, naloga učiteljev zgodovine pa je, da jo pri pouku obravnavajo zgodovinsko objektivno in s kritično distanco, k čemur naj prispeva tudi članek v Zgodovini v šoli.

V preostalih člankih je ovrednoteno življenje in delo cesarja Franca Jožefa, o katerem smo zgoščeno pisali že v prejšnji številki, v sklopu didaktičnih člankov pa predstavljamo možnosti, ki jih pri pouku zgodovine kot vir nudijo fotografije, razglednice, politične karikature in plakati, zgodovinsko terensko delo s pametnim telefonom, formativno spremljanje na temo slovenske osamosvojitve, uporabo literarnih del z zgodovinskim ozadjem kot virov za učenje zgodovine ter obravnavo izbirne teme o razvoju družbe na Slovenskem v 19. stoletju na temelju študijskega primera iz krajevne zgodovine. Vsebinsko zaokrožajo prispevek z manj znano zgodovinsko temo o zdravstvenem stanju in boleznih slovenskega prebivalstva v 19. stoletju ter poročila o hrvaških učbenikih za zgodovino v gimnaziji založbe Školska knjiga in hrvaški reviji za učitelje zgodovine Povijest u nastavi.

Vabljeni k branju!

Dr. Vilma Brodnik, odgovorna urednica